

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

خرداد سال تحصیلی ۹۶-۹۵

پایه چهارم ۵ ساله
پایه ششم ۷ ساله

مهر مدرسه

ماترک‌گزار، ۹ صبح	نوبت ۱۶	ماترک‌گزار، ۷۰ دقیقه
-------------------	---------	----------------------

شماره‌ی نام صحیح اول	نمبر عدد	نمبر حرف
شماره‌ی نام صحیح دوم	نمبر عدد	نمبر حرف

کد رهگیری:	۲۹۵۲/۱۵
تاریخ:	۹۶/۳/۱۷
موضوع:	فقه استدلالی ۲
کتاب:	دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی
موضوع:	صلاه و صوم

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی: مدرس علیه: شهرستان: استان:

۰/۵

۱- با توجه به اوقات نماز کدام گزینه صحیح نیست؟

- الف) وقت الظهرین من الزوال إلى الغروب والمشهور اختصاص الظهر بأدله والعصر بآخره
- ب) المشهور فی بدایه صلاة العشاء ما بعد صلاة المغرب و قبل عند سقوط الشفق

ج) بدایه صلاة المغرب هو الغروب والمشهور أنه بإستتار القرص

د) یمتد وقت العشاءین المضطر إلى طلوع الفجر

۰/۵

۲- در کدام گزینه نماز باطل است؟

الف) إذا شك بین الإثنين و الثلاث فی السجدة الأخيرة

ب) إذا شك المكلف فی نیتها ظهراً أو عصرأ ینویها ظهراً

ج) إذا صلی و نسی سجدة واحدة فی صلاته

د) إذا ظن فی صلاة المغرب أنه فی الركعة الثانية فإضاف إليها الثالثة

۰/۵

۳- لا تقصّر الصلاة إلا ...

الف) إذا كان سفره مباحاً

ب) إذا قصد المرور بالوطن قبل وصوله إلى المسافة الشرعية

ج) إذا قطع أن یقطع المسافة ملقّقه

د) إذا سافر و أراد الصلاة قبل وصوله إلى المسافة الشرعية

۰/۵

۴- کدام گزینه صحیح نیست؟

الف) لا تجزی الصلاة إلا مع إحراز دخول الوقت بعلم أو إطمئنان

ب) لا یجوز الاعتماد على خبر الواحد إذا لم یکن عادلاً

ج) یجوز الاعتماد على شهادة النساء فی باب دخول وقت الصلاة

د) یجوز الاعتماد على بیّنه فی باب دخول وقت الصلاة

۲

۵- علامه فجر الصادق التبیّن التقدری و علامه الزوال ... ص ۱۳۰

الف) مراد از تبیین تقدیری چیست و دلیل این که تبیین تقدیری معتبر است را بیان کنید.

ب) دو علامت از علامات زوال را بنویسید.

الف) تبیین تقدیری یعنی اگر شرایط طبیعی باشد (آسمان ابری نباشد و چیزی مانع دید نشود و...) سپیدی سمت مشرق آسمان قابل رؤیت خواهد بود هرچند ممکن است در شرایط فعلی آن سپیدی بالفعل قابل رؤیت نباشد.

دلیل اینکه تبیین تقدیری معتبر است که از نظر عرف تبیین منجر به نحو طریق اُخذ شده نه موضوعی

اگر تبیین حسی و موضوعی بود لازم می آمد در شبهای ابری و... حکم به طلوع فجر با تاخیر زیاد داده شود.

ب) علامت زوال این است که سایه به کوتاه‌ترین حد خودش می‌رسد و پس از آن مجدداً شروع به بلند شدن می‌کند.

۶- یلزم فی السجود إن تكون علی الارض أو ما أنبتته من غیر المأکول و المبلوس كما یلزم وضع سایر المساجد علی الارض أو ما

بحکمها و لا یلزم فی غیر الجبهه مماسه ما یصح السجود علیه. فکیفی لإثباته الاصل بعد قصور المقتضی. ص ۱۴۸-۱۴۹

۱

الف) قصور در مقتضی چیست؟ توضیح دهید.

ب) مراد از اصل در عبارت فوق چیست؟

الف) یعنی دلیلی که اثبات می کند سجده باید بر زمین باشد شمول و گستردگی ندارد که همه اعضا را ثابت کند و انصراف بر قرار دادن پیشانی بر زمین دارد.

ب) اصل برائت

۷- حکم موارد ذیل را بنویسید.

الف) الشاک بین الاربع و الخمس فی حال القیام ص ۱۵۲

ب) الشاک فی السجود حین الاشتغال بشهده ص ۱۵۳

الف) باید بنشینند شک به سه و چهار تبدیل می شود، ۵/۰ بعد بنا را بر چهار گذاشته بعد از اتمام نماز یک رکعت نماز احتیاط ایستاده می خواند.
ب) به شک خود اعتنا نمی کند.

۸- برای هر یک از احکام ذیل یک دلیل بنویسید.

الف) من شک فی أداء صلاته بعدالوقت لایلتفت ص ۱۵۳

ب) یعتبر فی قصر الصلاة أن لایکون ممن بیته معه. ص ۱۶۲

ج) لا تشرع الجماعه فی النوافل الأصلية ص ۱۶۶

د) إذا کبر المأموم فی حین رکوع الامام و شک فی بقاء الامام راکعاً فلا یحکم بإدراک الجماعة ص ۱۶۷

الف) به دلیل روایت (صحیح زراره) هر کس بعد از وقت نماز شک در نماز خواندن کند، به شک اعتنا نمی شود.

یا با خروج وقت امر به اداء ساقط شده، امر به قضا هم شک داریم به این فرد تعلق می گیرد یا خیر، اصل برائت جاری می شود. (یکی از دو دلیل کافی است)

ب) به دلیل روایت (موثقه اسحاق بن عمار) سؤال می کند از کسانی که عشاير هستند و کوچ نشین ها آیا نمازشان شکسته می شود؟ امام می فرماید خیر اینها مکان خاصی مستقر نیستند بنابر این اصلاً مسافر به آنها صدق نمی کند.

ج) دلیل و روایت که نماز جماعت را بیان می کند موضوعش نماز فریضه و واجب است، شامل مستحبی نمی شود.

یا زمان نبی مکرم اسلام (ص) نماز مستحبی به جماعت خوانده نمی شد در حالی که احتمالاً زیادی به نماز جماعت بود.

د) زیرا رکوع ماموم بعد از برخاستن امام احراز شده.

۹- تستحب الجماعة فی الفرائض کلها لصحیحه زراره، قلنا له الصلاة فی جماعه فریضه؟ فقال: «الصلاة فریضه و لیس الإجماع بمفروض

فی الصلوات کلها و لکنه سنه» بتقریب و دعوی الانصراف إلى خصوص الیومیة لایناسب فی الصلوات کلها. ص ۱۶۵

الف) نحوه استدلال به روایت را بر استحباب نماز جماعت تبیین کنید.

ب) مراد از «دعوی الانصراف إلى خصوص الیومیة لایناسب فی الصلوات کلها» را توضیح دهید.

جمله لکنه سنه، عطف بر مفروض است یعنی امام فرمودند در نمازهای واجب، جماعت خواندن واجب نیست بلکه مستحب است.

ب) اگر کسی ادعا کند روایت انصراف به نمازهای یومیة دارد و شامل سایر نمازهای واجب نمی شود پاسخ می دهیم با تعبیر «فی الصلوات کلها» تناسب ندارد. امام تعبیر کلها آوردند و همه نمازهای واجب را شامل می شود.

۱۰- فی وجوب الجمعة عصر الغیبه اختلاف کبیر و الاقوال المشهوره ثلاثه و المناسب الحکم بوجوب صلاة الجمعة تعینا فی مرحله

البقاء دون الحدوث. ص ۱۶۹-۱۷۰

الف) اقوال سه گانه حکم نماز جمعه در عصر غیبت را بنویسید.

ب) دلیل مصنف را بر مختار خود در این موضوع تبیین کنید.

الف) سه قول عبارتند از وجوب تعینی، وجوب تخیری و مشروع نبودن نماز جمعه (جایز نیست) ۱/۵

ب) از آنجا که دلیلی بر وجوب تعینی در مرحله حدوث نداریم، احتمالش با اصل برائت منتفی می شود. اما در مرحله بقاء دلیل بر وجوب داریم. یعنی وقتی نماز جمعه برقرار شد و ندای آن داده شد وجوب تعینی دارد. ۵/۰

۱۱- حکم روزه را در موارد ذیل بنویسید.

الف) إذا کان صائماً و تطف بالأسیاف روزه اش صحیح است. ص ۱۸۰

ب) من صام و سافر قبل الزوال و عاد بعده روزه اش باطل است. ص ۱۸۳

۱۲- الشاک فی الغروب لایجوز له ارتکاب المفطر ولو فعل فعلیه ألا ص ۱۸۹

الف) به چه دلیل شاک در غروب حق انجام مفطر ندارد.

ب) در صورتی که مفطر بجا آورد حکم چیست؟ مورد استثناء را بیان کنید.

الف) به دلیل استصحاب موضوعی. (همچنان روز باقی است)

ب) در صورتی که مفطر انجام دهد هم قضا واجب است و هم کفاره.

استثناء در جایی است که معلوم شود واقعا شب شده بود در این صورت روزه صحیح است (قضا و کفاره ندارد)

و بخاطر تجری عقاب دارد.

۱۳- اما الاحتقان فلا إشكال فی حرمة التکلیفیه. لصحیحه احمد بن محمد عن ابی الحسن «الرجل یحتقن تكون به العله فی شهر رمضان؟ فقال: الصائم لایجوز له أن یحتقن.» و هل یحکم بالمفطریه أیضاً؟ لایبعد ذلك لقرب ظهور النهی فی باب المركبات عرفاً فی

الإرشاد إلی المانعیه والفساد علی تقدیر المخاف. ص ۱۸۰

الف) با توجه به اینکه «لایجوز» حکم تکلیفی است، چگونه اثبات می شود احتقان میطل روزه است؟

ب) با توجه به فراز «تكون به العله» در روایت، آیا می توان لایجوز در روایت را بر حکم تکلیفی بارکرد؟ چرا؟

الف) از نظر عرف نهی در مرکبات ارشاد به مانعیت دارد یعنی این دلالت را دارد که مخالفت با آن باعث بطلان می شود.

ب) وقتی فرد بیمار است حرمت تکلیفی معنا ندارد و به ناچار تنها مراد ارشاد به فساد و بطلان روزه در صورت احتقان است.

*سامانه پیام کوتاه ۰۵۰۰۱۷۱۷۲۱۴۴۲۱ اداره کل سنجش و پذیرش معاونت آموزش آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات پیرامون سؤالات امتحانی می باشد.

«ذکر کد امتحان و شماره سؤال به صورت دقیق جهت امکان بررسی و جوابگویی ضروری است.»